

Referat - Friluftsrådets generalforsamling

torsdag den 23. april 2018 kl. 14.00 - 17.00

Generalforsamlingen afholdtes i Ingeniørforeningen IDA Mødecenter, Kalvebod Brygge 31-33, 1780 København V.

Som bilag til dette referat foreligger der:

- Manuskript til formanden Lars Mortensens mundtlige beretning – Friluftsrådets generalforsamling 2018.
- Power Point præsentation benyttet løbende under generalforsamlingen, herunder i forbindelse med dagsordenspunktet Forelæggelse af planer til drøftelse (dagsordenens punkt 7).

Der foreligger desuden en lydfil med gengivelse af hele generalforsamlingens forløb optaget fra talerstolens mikrofon. Lydfilen kan afspilles fra hjemmesiden www.friluftsradet.dk.

0. Velkomst

Formanden Lars Mortensen bød velkommen til Friluftsrådets generalforsamling 2018, der i år fandt sted i Ingeniørforeningen IDA Mødecenter og igen i år afholdtes om eftermiddagen.

Han bød velkommen til repræsentanterne for medlemsorganisationerne, kredsformændene og gæster fra samarbejdspartnere og øvrige gæster og udtrykte håb om en konstruktiv dag om den fælles sag: friluftsliv.

Lars Mortensen forklarede, at generalforsamlingen traditionen tro skulle indledes med en sang.

Generalforsamlingen afsang "*Den blå anemone*".

1. Valg af dirigent

Lars Mortensen foreslog på bestyrelsens vegne, at generalforsamlingen valgte **advokat Martin Høj Lauridsen** som dirigent.

Da der ikke fremkom andre forslag, var **Martin Høj Lauridsen** valgt som dirigent med akklamation.

Dirigenten Martin Høj Lauridsen takkede for valget. Han gjorde forsamlingen opmærksom på, at generalforsamlingen ville blive optaget elektronisk. Der ville blive udarbejdet et kommenteret beslutningsreferat, som ville blive offentliggjort på Friluftsrådets hjemmeside og medlemsorganisationerne ville per mail blive gjort opmærksom på offentliggørelsen, når den tid er.

Herefter konstaterede han:

- at generalforsamlingen var rettidigt indkaldt i henhold til vedtægternes § 4 og § 11.
- at dagsordenen indeholdt de emner, den skal i henhold til vedtægternes § 4.

- at dagsordenen var udsendt rettidigt også i henhold til vedtægternes § 4.

Dirigenten konkluderede, at generalforsamlingen var lovlig og beslutningsdygtig.

Forsamlingen valgte som stemmekomite: Regnskabschef **Claus Andersen**, konsulent **Rikke Damm** og Friluftsrådets revisor **Michael Marcussen**.

Dirigenten gav ordet til **formanden Lars Mortensen** for aflæggelse af beretning for arbejdet i det forgangne år.

2. **Formandens beretning om Friluftsrådets virksomhed i 2017 til drøftelse og godkendelse**

Formanden Lars Mortensen afgav beretning for Friluftsrådets virksomhed i 2017. Indledningsvis henviste han til den skriftlige beretning (20 sider), som er at finde på Friluftsrådets hjemmeside.

Lars Mortensens manuskript til den mundtlige beretning (21 et halv minut) foreligger i skriftlig form som bilag til dette referat.

Dirigenten satte herefter beretningen til debat.

Jacob Jensen, Naturvejlederforeningen i Danmark takkede for beretningen. På Naturvejlederforeningen i Danmarks vegne takkede han bestyrelsen for et år med mange livlige diskussioner Friluftsrådet og foreningen imellem. **Formanden Lars Mortensen** kaldte i sin beretning dele af samarbejdet mellem Naturvejlederforeningen i Danmark og Friluftsrådets bestyrelse i det forgangne år for "bump på vejen" og **Jacob Jensen** var helt enig i dette. Nu er der en konstruktiv dialog. Naturvejlederforeningen i Danmark er glad for det udvalg, som bestyrelsen har nedsat internt og som skal arbejde videre i dialog med Naturvejlederforeningen om samarbejdsaftalen, men også fremtidens naturvejlederuddannelse. En særlig tak til **bestyrelsesmedlemmerne Flemming Torp og Thomas Bach**, som har siddet i udvalget, har været positive, har bakket op og sikret en konstruktiv dialog. Tak for, at bestyrelsen også bakker op om, at Naturvejlederforeningen i Danmark på sigt overtager ansvaret for naturvejlederuddannelsen. Det er foreningen rigtig glad for og ser frem til samarbejdet herom med Friluftsrådet.

Tak for Uglen! Naturvejlederforeningen i Danmark har overtaget ansvaret for Uglelogoet fra Friluftsrådet i løbet af året og **Jacob Jensen** kvitterede for dette.

Dejligt med Spillehalspengene, som **formanden** fortalte om i sin beretning. De er små, men er gode at have. Der spørges i beretningen om, hvor Friluftsrådet ellers skal få penge fra til alle de projekter, der tårner sig op. **Jacob Jensen** fortalte, at naturvejlederne er vellidt af rigtig mange fonde og gerne samarbejder med Friluftsrådet og andre organisationer. Naturvejlederforeningen i Danmark er nok lille, men er også vigtig for Friluftsrådet. For den arbejder for Friluftsrådets visioner - foreningen arbejder for naturforståelse og naturoplevelser. Men Friluftsrådet er også vigtig for Naturvejlederforeningen i Danmark. For Friluftsrådet er det sted, hvor den brede samling af interesse for naturen er og det er præcis det, som Naturvejlederforeningen i Danmark stræber efter: at udbrede denne bredde i det danske samfund og det danske landskab.

Naturvejledning er et stærkt brand. 80 procent af danskerne kender naturvejledningen som begreb og naturvejledningen er et landsdækkende koncept. 800.000 danskere er årligt på tur med

en naturvejleder. Med udgangspunkt i dette, vil Naturvejlederforeningen i Danmark gerne arbejde sammen med Friluftsrådet og andre organisationer.

Afslutningsvis takkede **Jacob Jensen** for den nye model for driftstilskud fra Udlodningsmidler til Friluftsliv. Han lovede, at det flotte driftstilskud, som Naturvejlederforeningen i Danmark modtager, vil komme rigtig mange til gode.

Steen Kobberø-Hansen, Dansk Vandrelaug takkede også for beretningen, som han fandt viste et aktivt og visionært Friluftsråd. Han bad **formanden** uddybe sine bemærkninger og ønsker i beretningen omkring et landsdækkende sti- og rutenet for vandrende, cyklende, padlende og ridende. Dansk Vandrelaug er enig i behovet for et sådan landsdækkende rekreativt sti- og rutenet, som det blev fremstillet i beretningen og organisationen stiller sig gerne til rådighed for et samarbejde med Friluftsrådet og andre organisationer for fremme af et sådan.

Michael Martin Jensen, Miljøbevægelsen NOAH takkede **formanden Lars Mortensen** for samarbejdet og beretningen. Han efterlyste en cost-benefit vurdering af relationen sundhed og friluftsliv, så der fremkom et arbejdsredskab, som kunne bruges af Friluftsrådets repræsentanter ude i kommunerne. Så det blev muligt at sige: "Det koster det, men I tjener også på det". En sådan økonomisk vurdering er den eneste måde som kommunerne, særligt ude i provinsen, forstår det på. Han var glad for, at **formanden** i sin beretning havde antydnet, at sundhed var både for krop og sjæl, men han bad om, at det blev sagt rigtig højt. Det drejer sig om det hele menneske og om både gamle og unge. **Michael Martin Jensen** fortalte, at der på Sydfyn er indledt et samarbejde med Naturstyrelsen omkring børnehavebørn og sundhed.

Han gjorde opmærksom på, at flere af Friluftsrådets kredsbestyrelser er repræsenteret i repræsentantskaberne for TV 2s regioner. Han forklarede, at på Fyn havde man i de senest to år haft en borgerbaseret forskningstilgang, hvor borgerne kan stemme mellem fire forskningsprojekter og på den måde fremme nogle bestemte ting. Og her er der så mulighed for at fremme friluftsliv og gå i direkte dialog med forskerne og på den måde fremme friluftsliv og fremme noget til gavn for borgerne. Der inddrages 14.000 -15.000 borgere i disse forløb.

Claus Lind Christensen, Danmarks Jægerforbund takkede for en god beretning. Han ville sige tre ting om den. Beskyttelse og benyttelse - det var ikke de ord, som **formanden** havde brugt i sin beretning, men de går hånd i hånd – og **formanden** kom alligevel omkring dem og **Claus Lind Christensen** forklarede, at han bliver glad, hver gang de bliver nævnt, for de ligger meget snært på Danmarks Jægerforbunds tilgang til naturen.

Han henviste til, at **formanden** også havde omtalt sundhed i beretningen og at han i forlængelse heraf så argumenter for at komme mere på jagt i naturen i stedet for at gå i et fitnesscenter.

Claus Lind Christensen fandt det interessant, at **formanden** i sin beretning havde peget på en langtidsvision for en rolle for Friluftsrådet som politisk paraplyorganisation. Han understregede, at det var meget vigtigt, at i så fald skal Friluftsrådet arbejde som en politisk paraplyorganisation med understregning af paraplyfunktionen og dermed favne medlemsorganisationerne og i respekt for medlemsorganisationernes eget ståsted.

Han afsluttede med at omtale det jagtpolitiske år som et meget travlt år. Et så travlt år havde man ikke haft siden 1994, hvor den nuværende jagtlov gennemførtes. **Claus Lind Christensen** takkede for Friluftsrådets ageren i Vildtforvaltningsrådet, hvor han havde arbejdet sammen med **Flemming Torp** som Friluftsrådets repræsentant. Takken var ikke så meget for de holdninger –

selv om holdningerne er sunde - som Friluftsrådet bringer ind i Vildtforvaltningsrådet, men aller- mest tak for den tilgang til det faglige arbejde og en konstant fokus på, at det er det faglige element, som Friluftsrådet går efter. Det er med til at holde fokus i Vildtforvaltningsrådets arbejde. I årets løb er der arbejdet med jagttider og også her frembragte Friluftsrådet fagligheden. Men i særdeleshed i forbindelse med udsætningsforliget, som er genforhandlet efter 10 år. **Claus Lind Christensen** takkede **Flemming Torp** for hans arbejde som formand for den arbejdsgruppe under Vildtforvaltningsrådet, der havde arbejdet med udsætningsforliget. Han havde formået af få arbejdsgruppen til at diskutere sig frem til noget, som alle kunne se sig selv i og som **Claus Lind Christensen** kaldte "noget skabt i Friluftsrådets ånd", hvor både Danmarks Jægerforbund og nok også andre medlemsorganisationer i Friluftsrådet kunne se sig selv under paraplyen og var taknemmelige herfor.

René Rask Bruun, Dansk Falkejagt Klub takkede for en god beretning, som viste, at der er nok at gøre for Friluftsrådet og at Friluftsrådet er meget aktiv.

Han mindede forsamlingen om, at Dansk Falkejagt Klub på generalforsamlingen for to år siden havde fremsat et forslag, som skulle opprioritere falkejagt i jagtlovsforhandlingerne og hvor **Flemming Torp og Claus Lind Christensen** havde været på talerstolen og anbefale, at forslaget blev trukket tilbage. Dansk Falkejagt Klub havde fastholdt forslaget og indkasserede en ordentlig vælgerlussing fra generalforsamlingen. Når foreningen havde valgt den strategi, var det ene og alene for at sætte fokus på sagen, idet man fornemmede, at Vildtforvaltningsrådet ikke ville kunne blive enige om andet end at bruge falkejagten som et bytteobjekt, som man kunne tage op og bytte med noget, man hellere ville have og så lægge den ned i skuffen igen. Vildtforvaltningsrådet var simpelthen fastlåst i uhensigtsmæssig stillingtagen, som fuldstændig savnede reelle faglige begrundelser. Dansk Falkejagt Klub havde været tvunget til at dokumentere dette over for folketingspolitikkerne. Afstemningen i Friluftsrådet havde blotlagt disse svagheder ved Vildtforvaltningsrådets arbejdsmetoder og det stod lysende klart for de ansvarlige folketingspolitikere, at det kun var dem, der kunne bringe den sunde fornuft tilbage i jagtpolitikken. Heldigvis var der i Folketinget et flertal for at bringe orden i jagtpolitikken. Det er Dansk Falkejagtklub glade og taknemmelige for.

Nu er bekendtgørelsen om jagt med rovfugle under udarbejdelse. Så om alt går vel bliver det muligt at gå på falkejagt i det kommende efterår. **René Rask Bruun** udtrykte på Dansk Falkejagt Klubs vegne glæde ved omsider at få denne mulighed. Det har været en meget lang og sej kamp. Organisationen er glad for den hjælp, som den har fået fra Friluftsrådet i denne sag. Og som tak for dette inviterede Dansk Falkejagt Klub repræsentanter fra alle Friluftsrådets medlemsorganisationer ud og opleve falkejagten i virkeligheden. Så snart lovgivningen er på plads, så vil medlemsorganisationerne blive inviteret til et arrangement med falkejagt på Møns Klint i samarbejde med Geocenter Møns Klint og Møns Klint Ressort. Der vil blive sammensat et dagsprogram, som både viser den smukke natur og noget af den formidling der sker på stedet og så ikke mindst muligheden for at se jagt med falke bag klintekanten.

René Rask Bruun ønskede alle hjertelig velkommen og særligt de fire der for to år siden stemte for Dansk Falkejagt Klubs forslag til generalforsamlingen – de skulle selvfølgelig være hædersgæster.

Dirigenten gav herefter ordet til **formanden Lars Mortensen** for kommentarer og svar til indlæggene fra de fem generalforsamlingsdeltagere.

Til **Jacob Jensens** indlæg svarede **formanden Lars Mortensen**, at ja, det havde været et livligt år og han ville gerne kvittere for, at Naturvejlederforeningen i Danmark også synes, at der er kommet gang i et konstruktivt samarbejde. Det udvalg, som bestyrelsen har nedsat med **Thomas Bach, Flemming Torp og formanden selv**, havde sat sig for, at der skulle være et godt samarbejde med Naturvejlederforeningen i Danmark og det syntes han, at der var opnået og også dette ville han gerne kvittere for. **Jacob Jensen** spurgte i sit indlæg om, hvor Friluftsrådet vil opnå midler fra til de mange projekter? Her mindede **formanden Lars Mortensen** om, at Spillehalsmidlerne ikke er ret store og ikke rækker ret langt og at de skal gå til lokale foreninger og ikke landsorganisationerne. Det er blandt andet hele den diskussion om Friluftsrådets økonomiske vilkår, som bestyrelsen i løbet af det kommende år lægger an til for at gøre sig det klart: Hvad vil vi med vores organisation? Hvordan skal organisationen udvikle sig? Hvordan finder organisationen nye økonomiske midler? Hvordan skal organisationen udvikle sig anderledes end hidtil?

Steen Kobberø-Hansen fra **Dansk Vandrelaug** havde i sit indlæg spurgt til, hvad bestyrelsen mere konkret vil gøre i forhold til rekreativ infrastruktur. **Formanden Lars Mortensen** svarede, at først og fremmest vil bestyrelsen lave en analyse af: Hvad der er behov for? Hvad kan Friluftsrådet og medlemsorganisationerne gribe fat i? Dernæst vil bestyrelsen gerne lave nogle politiske indspil til politikerne om, hvordan fremtiden skal være på dette område. Hvad er det for nogle ting Friluftsrådet gerne vil have lavet? Hvad er det man kan gøre? **Lars Mortensen** forklarede, at bestyrelsen gerne vil have, at det sker i samarbejde med medlemsorganisationerne, der kan have gode ideer. **Formanden** havde lige holdt møde med Dansk Islandshesteforening om rideruter og det er et af de elementer, der kan indgå i overvejelserne om en rekreativ infrastruktur. Men der kan også være masser af andre ting. Bestyrelsen forbereder en indsats på dette område og det er vigtigt, at Friluftsrådet griber fat i denne her sag i lyset af, hvor populært friluftsliv er blevet. For alt skal jo foregå ude og det lægger pres på vores natur. Men det lægger også et pres på, at vi skal have nogle faciliteter, som kan rumme det og på en betrykkende måde.

Formanden Lars Mortensen var ked af, at **Michael Martin Jensen** fra **Miljøbevægelsen NOAH** i sit indlæg havde talt for, at Friluftsrådet skulle råbe lidt højere, når det drejer sig om sundhed og friluftsliv. **Formanden** var af den opfattelse, at Friluftsrådet faktisk havde råbt ret højt om sundhed det sidste års tid. Men det kan godt være, at det er længe om at komme ud til kredsene og kommunerne. Der har været afholdt en konference og Friluftsrådet har haft fat i en minister og der er igangsat et projekt. Det er vigtigt, at Friluftsrådet ikke bare farer ud med noget som ikke passer. Det er ret vigtigt, at der faktisk er evidens for, at det virker og det er en af de ting Friluftsrådet må have på plads før Rådet kan gå ud med nogle regnestykker for, hvad man sparer det ene eller andet sted. Det, at Friluftsrådet føler noget eller synes, at det her er godt, er ikke nok. Der skal evidens på bordet. Noget kontant på bordet. Og det er der ikke belæg for alle steder. Friluftsrådets indgang er det brede sundhedsbegreb: både det fysiske, det sociale og det mentale. Han erklærede, at det at være sammen med andre i friluftslivet giver fælleskab og det styrker den sociale sundhed. Sundhed og friluftsliv er noget Friluftsrådet arbejder med. Det tager tid at få hele grundlaget i orden og få det ud til alle.

Formanden Lars Mortensen støttede den ide, som **Michael Martin Jensen** havde plæderet for i sit indlæg, om at benytte muligheden for at fremme friluftsliv via relationerne til repræsentant-skaberne for de lokale TV2 regioner.

Formanden Lars Mortensen takkede **Claus Lind Christensen** fra **Danmarks Jægerforbund** for ordene om benyttelse og beskyttelse. Han bekræftede **Claus Lind Christensens** beskrivelse af den politiske paraplyorganisation. Friluftsrådet har altid været en politisk paraply for det er sådan organisationen er dannet. I begyndelsen havde organisationen ikke mange penge at dele ud af,

men så fik Friluftsrådet Tips- og Lottomidler til Friluftsliv/Udlodningsmidler til Friluftsliv, som på mange måder har været noget organisationen har kunne have med og få stor indflydelse på rigtig mange ting. Det har Friluftsrådet været rigtig taknemmelig for. Den tid er pt. forbi. Derfor må Friluftsrådet genopfinde sig selv som politisk paraply og det må ske i respekt for medlemsorganisationerne. Det er hele tiden en balance, for det kan også blive så tyndt, så det bliver så udvandet, at organisationen ikke kan sige noget. Det er derfor noget organisationen skal øve sig på, så organisationen både får kant og måske dermed lægger sig ud med nogle medlemsorganisationer, som ikke er enig i det fremførte. Men det er prisen for at få lidt mere kant og blive mere synlige. For Friluftsrådet har ikke penge til at betale sig fra det via økonomiske tilskud. Den balancegang øver bestyrelsen sig på.

Formanden Lars Mortensen fandt, at arbejdet i Vildtforvaltningsrådet selvfølgelig måtte basere sig på faglighed. Han påpegede dog, at det også er vigtigt, at der fremføres holdninger. Han var sikker på, at Friluftsrådets repræsentant i Vildtforvaltningsrådet **Flemming Torp** havde fremført Friluftsrådets holdninger. Det er ikke kun faglighed der tæller for der er også holdninger til jagt og holdninger til, hvad man kan med dyrene. Han håbede, at Vildtforvaltningsrådets arbejde også er holdningsbåret for ellers kunne vi overlade det hele til eksperterne og det er livsfarligt, sluttede han sin kommentar til **Claus Lind Christensens** indlæg.

Formanden Lars Mortensen bekræftede som kommentar til indlægget fra **René Rask Bruun** fra **Dansk Falkejagt Klub**, at han udmærket huskede generalforsamlingen for to år siden. Det var en af de mere livlige. Han ønskede Dansk Falkejagt Klub tillykke med, at organisationen havde fået sin sag igennem landspolitisk, for det var der nok ikke så mange af generalforsamlingsdeltagerne for to år siden, der troede på. Han understregede, at Friluftsrådet havde været konstant i sin opfattelse af og i sit udtryk for, hvad Friluftsrådet står for politisk i denne sag. Og det er der ikke veget for, hverken på den ene eller anden måde. Friluftsrådet har syntes og mener som sådan stadig, at det skulle have været en forsøgsordning der igangsattes. Dansk Falkejagt Klub har lavet et stykke arbejde, hvor organisationen er kommet igennem med sine ønsker på anden måde. Og at det også kunne lykkes på den måde, det kunne man kun udtrykke respekt for, erklærede **formanden Lars Mortensen**. Han glædede sig over, at Dansk Falkejagt Klub synes, at Friluftsrådet har været en støtte i den dagsorden med den konstante og faste holdning Friluftsrådet har haft i denne sag.

Dirigenten gav herefter ordet til en række øvrige generalforsamlingsdeltagere for yderligere kommentarer eller spørgsmål til **formandens** beretning.

Birgitte Heje Larsen, Dyrenes Beskyttelse indledte med at gøre opmærksom på, at der var nogle organisationer i Friluftsrådet, som ikke var enige i forslaget om at tillade falkejagt og hun undrede sig over, at indstillingen fra Vildtforvaltningsrådet til ministeren var blevet overhørt. Men nu var der falkejagt i Danmark. Hun var glad for høre **Claus Lind Christensen** tale om faglighed, for hun oplevede også, at Friluftsrådets repræsentant **Flemming Torp** i Vildtforvaltningsrådet arbejder for Friluftsrådets interesser og var en god og kompetent samarbejdspartner.

Hun takkede for beretningen og fortalte, at hun havde gysset noget gange undervejs i aflæggelsen. For Friluftsrådet køber ikke det synspunkt, at naturen skal have lov til at være der for sin egen skyld. Og Friluftsrådet er langt væk fra, at naturen skal beskyttes mod friluftslivet. Naturen er trængt som aldrig før og der er fastsat et politisk mål om at bremse nedgangen i biodiversitet. Det går ned af bakke for biodiversiteten i mange lande og i Danmark er der kun 20 procent af befolkningen, der ved, at der er noget, der hedder biodiversitet og ved, hvad det er. Der er så

mange sårbare arter af dyr og planter. Der findes sårbare naturtyper, der ikke tåler, at man tramper, sejler og løber rundt i dem. Det fandt hun ikke, at Friluftsrådet havde taget nok højde for. Hvis organisationen siger, at den arbejder for naturen, så er den også nødt til at tage hensyn til, hvad der er derude. Der er nogle områder, der tåler aktiviteter og så er der nogle, der skal lades i fred. Når der løber en række folk med pandelamper om natten og skræmmer fugle fra rederne og hvad der nu sker. Og når der sejler kajaker rundt i vådområder og skræmmer fugle fra rederne og så lige laver kurser i 200 grønlændervendinger, så er der ikke et varmt æg tilbage i rederne. Når man cykler hen over grævlingegrave om dagen, så flygter grævlingerne og de kommer ikke tilbage.

Birgitte Heje Larsen afsluttede med at sige, at hun fandt, at der skulle noget mere beskyttelse ind. Man kan godt benytte men med større hensyn til beskyttelsen.

Thor Hjarsen, WWF Verdensnaturfonden takkede for en interessant mundtlig beretning og han havde også læst den skriftlige beretning særligt side 12 og 13, som handler om biodiversitet og urørt skov. WWF Verdensnaturfonden ser mange positive elementer i beretningen. Der er ikke tvivl om, at naturen er en succes. Det er et kæmpe motionscenter. Der har aldrig været så mange mennesker i naturen - i skovene som nu. Han oplevede, at der er et stort behov for viden om naturen. Så WWF Verdensnaturfonden er meget optaget af formidlingen af natur og biodiversitet til befolkningen. For der er der et stort hul. Han udtrykte håb om, at de aftaler, der skal laves med Naturvejlederforeningen i Danmark kommer til at have en effekt og vil sætte fokus på at kunne løse det behov, der er for formidling.

WWF Verdensnaturfonden arbejder også for beskyttelse af natur og truede arter og finder, at der er nogle udfordringer i forhold til visse dele af friluftslivet, men organisationen mener også, at det kan løses. Han opfordrede til, at Friluftsrådet ser mere på dette område. Mere i detaljer og eventuelt gerne inddrager WWF Verdensnaturfonden, der gerne stiller sig til rådighed for en dialog omkring dette emne.

Arterne går ikke på kompromis. Det vil sige, at hvis der er levesteder eller vilkår, der bliver kompromitteret af den ene eller anden aktivitet, ikke nødvendigvis af friluftsliv, så vil arterne ikke kunne eksistere det pågældende sted. Man kan ikke gå på kompromis med arternes betingelser for at eksistere.

WWF Verdensnaturfonden finder, at dialog er vigtig i denne sammenhæng. Også fordi presset på naturen, også fra aktivitetsniveauet på visse områder, er rimeligt stort. WWF Verdensnaturfonden har fokus på urørt skov. Der kommer en masse ny urørt statsskov. Organisationen er imidlertid ikke helt sikker på, hvad Friluftsrådet mener omkring udfordringerne i forhold til friluftsliv og urørt skov. De garantier, som Naturstyrelsen har givet, slår fast, at de aktiviteter, der foregår i dag, kan fortsætte i en urørt statsskov. Stier og veje vil stadigvæk blive ryddet, men selvfølgelig vil der ske nogle ændringer, blandt andet fordi man vil give plads til mere naturlig hydrologi - mere vand i skovene - så der er da visse steder, hvor det ikke bliver så nemt at komme.

Men på den anden side, så oplever WWF Verdensnaturfonden, at den nye vilde natur tiltrækker publikum. Folk er meget interesserede i den. Der er mange eksempler på rewilding med vilde heste eller andre dyr, hvor danske og udenlandske gæster vælter ind. Der tales om en 5 til 10-dobling af besøgende på Molslaboratoriets arealer. Og der er også en voldsom stigning i antallet af gæster ved bisonerne udsat på Bornholm.

WWF Verdensnaturfonden vil også gerne have fokus på at hjælpe med omkring naturbeskyttelsen men også formidlingsdelen hos private lodsejere. Formidlingsdelen hos private lodsejere er også vigtig. Organisationen har nogle projekter med nogle store godser. Der er selvfølgelig en skovlov, men godserne er faktisk, inde for visse rammer, også interesseret i formidling.

Han afsluttede med - som gammel naturvejleder og biolog - at tilføje, at der faktisk er videnskabelig evidens for, at oplevelsen af artsrigdom fremmer sundhed. Bare det at kigge på, at der er mange arter, er fremmende for vores mentale sundhed.

Henrik Steffensen Bach, Foreningen af Danske Skov- og Landskabsingeniører og Have- og Parkingeniører takkede for en god både mundtlig og skriftlig beretning. Han ønskede at knytte en bemærkning til spørgsmålet om natur og skov og adgang. Han havde noteret sig, at **formanden Lars Mortensen** have forklaret, at det helt grundlæggende ikke drejede sig om at give eksklusivitet, men nok mere om mangfoldighed. Han havde det indtryk at noget af naturdebatten havde gået på at pleje nogle eksklusive interesser. Dette fandt han passede dårlig med Friluftsrådets almene interesser, der går fint i tråd med den almindelige oplysning af befolkningen. Det at få ejerskab til tingene og forståelse for sammenhængene.

Han fandt, at adgangskampagnen Oplev Mere Brug Naturen havde være helt forrygende synlig i det forgangne år. Sådan, at folk uden nært kendskab og som normalt ikke deltager i debatten om adgang til naturen, havde kommenteret den. Det fandt han meget positivt.

Det er måske meget rart, at den økonomiske virkelighed rammer Friluftsrådet. Hvis organisationen bare havde flere penge, så gør den, som den plejer. Han fandt, at det er rigtigt at redefinere organisationens rolle og blive mere politikskabende. Det kan selvfølgelig komme til at støde nogen, men til gengæld giver det en meget mere livlig paraplyorganisation, som Friluftsrådet jo er. Måske skal Friluftsrådet alligevel prøve at bevare en eller anden form for finansiering til at understøtte nogle ting. Det kan godt være, at det ikke kan ske med Udlodningsmidler til Friluftsliv. Men man kan forsøge at finde nogle andre samarbejdspartnere, som er mere stabile end staten, hvor underligt det end kan lyde. Han antog, at der vil være private fonde, der vil understøtte de aktiviteter, som Friluftsrådet laver, og pegede i denne forbindelse på eksempelvis Nordea-fonden og VELUX FONDEN.

Han fandt, at det var mest oplagt og realistisk for Friluftsrådet som paraplyorganisation at gå ind omkring friluftsliv i planlægningen og påvirke det på det lovgivningsmæssige niveau. Men det er ude i kommunerne, at den største del af planlægningen foregår. Friluftsliv kan skrives ind i kommuneplanerne, som i bund og grund er et stykke "fluffy" papir. **Henrik Steffensen Bach** fandt, at det vil være interessant om Friluftsrådet kunne afsøge mulighederne for at få friluftsliv skrevet ind i lokalplanerne. Det er der, hvor man virkelig kan gøre et stykke arbejde for at sikre adgang til og mulighederne for at dyrke friluftsliv. Han fandt, at man i Vestdanmark var tættere på kommunalbestyrelserne end staten. Han bemærkede, at det muligvis var anderledes i Østdanmark. Centraladministrationen har lidt flere interesser i, hvad der sker i København end i Vestjylland. Derfor fandt han, at Friluftsrådet i hvert fald i Vestdanmark skal satse massivt på de lokale politikere frem for de centrale politikere.

Dirigenten gav herefter ordet til **formanden Lars Mortensen** for kommentarer og svar til indlægene fra de tre forudgående talere.

I forlængelse af indlægget fra **Birgitte Heje Larsen** fra **Dyrenes Beskyttelse** forklarede **formanden Lars Mortensen**, at det var nyt for ham, at friluftsliv skulle være den største trussel mod den natur vi har i Danmark. Sådan kom hendes indlæg nemt til at lyde. Han opfordrede til, at de naturbeskyttende organisationer og de benytterorienterede organisationer lader være med at slås indbyrdes, men kæmper mod det, der er de virkelige problemer for naturen. Og det er altså ikke friluftsliv. Han henviste til, at han også i sin beretning havde fremhævet, at det ikke er meningen, at der skal laves alting, alle steder, på samme tid. Det kan man planlægge sig ud af. Der er selvfølgelig områder, hvor man ikke skal lave forskellige aktiviteter. Og det bliver der også i den urørte skov. Det er en balancegang og det må man analysere konkret, hvor det er.

Han havde fæstet sig ved, at **Birgitte Heje Larsen** i sit indlæg havde brugt ordet "faglighed". Lige såvel som man i Vildtforvaltningsrådet dyrker fagligheden, så kan man også her se med faglighed på, hvor er problemet med benyttelsen af naturen i forhold til beskyttelsen af naturen. Og hvad er det man kan gøre. Således, at man kan få kombineret holdningerne med fagligheden og komme ud med det. Han opfordrede til ikke at kæmpe for meget imod hinanden indbyrdes, men i stedet tage den store kamp i forhold til det, der virkelig skader naturbeskyttelsen. Han tilføjede, at det er vigtigt i den sammenhæng at basere sig på fagligheden.

Formanden Lars Mortensen knyttede den bemærkning til indlægget fra **Thor Hjarsen** fra **WWF Verdensnaturfonden**, at han som sådan var enig i, at man skal fortage en analyse af, hvor problemet er og så gøre noget ved det, i stedet for at skyde på hinanden. Og det er det, man har fagligheden til.

Han var enig, når **Thor Hjarsen** pegede på formidlingsaspektet. Når man bevæger sig ude i naturen, skal man vide noget om den, så man ved, hvad man gør. Han var glad for, at naturvejledningen på den måde er på vej ind i en udvikling, så vi kan svare på den problemstilling.

Friluftsrådets bestyrelse tror nemlig på, at det at få en mere vild natur - det med mere urørt skov - giver nye oplevelser. Det kan godt være, at det indskrænker nogle friluftaktiviteter. De må så lægges nogle andre steder, som ikke er så sårbare. Men vi får nogle nye naturoplevelser af naturmæssig art, som er rigtig værdifulde. Han var glad for **Thor Hjarsens** konstruktive tilgang til, hvordan Friluftsrådet kommer videre, så Friluftsrådet stadig har adgang som et afgørende vigtigt element, men selvfølgelig stadig under hensyntagen til naturen.

Formanden Lars Mortensen fandt, at det egentlig også var det, som **Henrik Steffensen Bach** fra **Foreningen af Danske Skov- og Landskabsingeniører og Have- og Parkingeniører** talte om, når han snakkede om ordentlig fysisk planlægning omkring friluftsliv. **Lars Mortensen** takkede for rosen for adgangskampagnen. Det var bestyrelsen glad for. Det er ikke altid, man ved, hvor lang noget sådan når ud, og det er rart at få en tilbagemelding på denne måde. **Formanden** var enig i **Henrik Steffensen Bachs** udtalelse om, at når det økonomiske grundlag for Friluftsrådets virke var blevet anderledes, så var der også en chance for nytænkning.

Netop analysen af kommunernes rolle som de centrale myndigheder på friluftsområdet er baggrunden for, at bestyrelsen kommer med et forslag om at styrke Friluftsrådet lokale struktur. For det er der beslutningerne træffes og det er der, Friluftsrådet kan påvirke beslutningerne. Der skal Friluftsrådet bare være med på at gøre det så effektivt - så godt som muligt. Velfunderet. Og bruge de midler, der er og de moderne måder, som man laver politik på i dag, som er anderledes end for 15-20 år siden.

Formanden Lars Mortensen afsluttede på bestyrelsens vegne med at takke for de konstruktive bemærkninger, som var fremkommet til beretningen. Det var bemærkninger og synspunkter, som bestyrelsen tog videre med i arbejdet.

Dirigenten takkede for beretningen og indlæggene fra salen og anmodede salen om at tilkendegive, hvorvidt den kunne godkende **formandens** beretning for det forgangne år. **Formandens** beretning blev godkendt ved en afstemning ved håndsopretning. **Dirigenten** konstaterede, at alle tilkendegav, at de stemte for godkendelse af **formandens** beretning, og at ingen stemte imod eller undlod at stemme.

Dirigenten gjorde forsamlingen opmærksom på, at man dermed var færdig med dagsordenens punkt 2, idet beretningen således nu både var drøftet og godkendt.

3. **Fremlæggelse af den reviderede finansielle årsrapport for 2017 til godkendelse**

Dirigenten gav ordet til Friluftsrådet **direktør Jan Ejlsted** for fremlæggelse af den reviderede finansielle årsrapport for 2017 til godkendelse.

Jan Ejlsted indledte sin fremlæggelse med erklære, at 2017 havde været et udfordrende år for Friluftsrådet. Der blev ikke nået den i budgettet forventede angivne omsætning, der endte på 2,7 mio. kr. under forventet. Til gengæld blev et budgetteret underskud på 450.000 kr. ikke virkelighed, idet Friluftsrådet endte med at komme ud med et positivt resultat på over 500.000 kr. Dette betød, at ved årets udgang udgjorde den disponible egenkapital 12,3 mio. kr. Nu er det ikke et mål i sig selv for Friluftsrådet at skabe et større overskud og derfor ville bestyrelsen også anstrenge sig for at bruge det opbyggede overskud i de kommende år.

Baggrunden for, at det endelige resultat lå over det budgetterede var den paradoksale situation, at der er brugt megen energi på at forholde sig til Udlodningsmidler til Friluftsliv. Både det at omlægge driftsstøtten til organisationerne, men også det at prioritere den fremtidige anvendelse og i det hele taget at forholde sig til et nyt lov- og regelsæt. Og det har sekretariatet og bestyrelsen brugt rigtig megen tid på og det er der så udskrevet regninger på til Udlodningsmidler til Friluftsliv. Det har så omvendt betydet, at noget af den tid, som der kunne have været brugt på egentligt politisk arbejde blev der ikke råd til. Det har så i Friluftsrådets verden den lidt paradoksale effekt at noget af det kan Friluftsrådet sende regningen videre på til Udlodningsmidler til Friluftsliv, andet er blot en besparelse. Så det endte med på bundlinjen at blive til Friluftsrådets fordel, selv om det ikke var hensigten - men det var udkommet. Og så var der også en lavere udgift på godt 150.000 kr. til afholdelse af Friluftsrådets 75 års jubilæum end budgetteret. Det er baggrunden for, at der fremkom et overskud på driften.

Jan Ejlsted uddybede herefter baggrunden for, at Friluftsrådet ikke nåede den omsætning som der var budgetteret med. Det lykkedes ikke at oparbejde ny projektoomsætning til erstatning for det, der bortfaldt. Her var Friluftsrådet ikke dygtig eller heldig nok. Der var også andre ting, som gjorde, at omsætningen ikke nåede det budgetterede. For det første var der en række eksterne udgifter på 1,1 mio. kr. til "Projekt Sund i Naturen", som der var budgetteret med, som ikke nåede at komme igennem Friluftsrådets kasse. **Jan Ejlsted** forklarede, at der altså var tale om en ren periodisering og at det derfor ikke var så interessant. Mere interessant er det, at det var påregnet at gennemføre en ny fase af "Projekt Kløverstier", som der ikke opnåedes finansiering til, og at der også var planlagt et "Projekt Unge Naturguider", som der heller ikke blev realiseret. Dette

sammen med et par andre mindre ting har så gjort, at Friluftsrådet er landet på en omsætning på knap 3 mio. kr. lavere end forudsat.

På medarbejdersiden er Friluftsrådet gået fra 35 medarbejdere i 2016 til 30 i 2017. Man kan sige at det er smerteligt at tage afsked med dygtige kompetente medarbejdere, men det er også ledelsens ansvar at sikre at tingene er i balance.

Jan Ejlsted forklarede, at allerede i 2018 er der mange ting, der tyder på, at den samlede omsætning, herunder særligt projektoomsætningen, er på vej til at vende og vil være stigende, men det ville han uddybe på det efterfølgende dagsordenspunkt omhandlende det reviderede budget for 2018.

Jan Ejlsted beklagede, at der på den fremviste planche for "Budgetteret omsætning" var angivet 39,2 mio. kr. Der skulle rettelig have stået 30,2 mio. kr.

Dirigenten oplyste, at den finansielle årsrapport forud for generalforsamlingen i to dage havde været fremlagt for medlemsorganisationerne til gennemsyn i Friluftsrådets sekretariat, og at bestyrelsen dags dato havde underskrevet Årsrapporten. Årsrapporten er ligeledes underskrevet af direktionen.

Da der ikke forekom yderligere spørgsmål eller kommentarer fra forsamlingen foranstaltede **dirigenten** en afstemning ved håndsoprækning. **Dirigenten** konstaterede, at den reviderede finansielle årsrapport for 2017 for Friluftsrådet blev godkendt med alle stemmer for, ingen imod og ingen, der undlod at stemme.

4. Bestyrelsens reviderede budget for 2018 til drøftelse og budget for 2019 til godkendelse

Direktør Jan Ejlsted fremlagde det reviderede budget for 2018 og budget for 2019.

Jan Ejlsted gjorde opmærksom på, at grunden til, at der fremlagdes et revideret budget for 2018 til drøftelse var, at generalforsamlingen i 2017 godkendte budget 2018. Derfor var der i år kun tale om mindre justeringer, der som sådan ikke skulle godkendes af generalforsamlingen.

I 2018 opereres der med et budgetmæssigt overskud på 155.000 kr. Det er i realiteten stort set svarende til et "nulresultet", idet det ikke er en målsætning for Friluftsrådet at skabe et driftsmæssigt overskud. Der budgetteres med en omsætning på 26,1 mio. kr. Samlet set er der sket en nedgang i indtægter fra tilskudsadministrationen, forstået som udlovningsadministrationen, på tre mio. kr. og der er således tale om et ganske betydeligt indtægtsfald. Til gengæld forventes der allerede nu en øget projektoomsætning i 2018 sammenlignet med 2017 med en stigning på 1,7 mio. kr. **Jan Ejlsted** fandt, at Friluftsrådet havde været nede i en bølgedal, hvad angår projektindtægter, men han var af den opfattelse, at det nu så ud som om, at projektindtægterne igen er stigende. Han afsluttede sin fremlæggelse af det reviderede budget for 2018 med igen af gøre opmærksom på, at der alene var tale om en fremlæggelse til drøftelse og ikke godkendelse af generalforsamlingen.

Jan Ejlsted fremlagde herefter forslaget til budget 2019. Der opereres med en samlet omsætning på 25,6 mio. kr. Der regnes med et budgetresultat for 2019, der ligger på samme niveau som i 2018 på 138.000 kr.

Der forventes et yderligere fald i de midler Friluftsrådet har til administrationen af Udlodningsmidler til Friluftsliv. De øvrige områder i budgettet fremskrives stort set med en lineær udvikling. Så der er i og for sig ikke noget særligt dramatisk i det, forklarede **Jan Ejlsted**.

Jan Ejlsted redegjorde herefter for den samlede udvikling i Friluftsrådets omsætning fra regnskab 2016 og 2017 over budget for 2018 og budget 2019 opdelt på de fire kategorier: Projekter og programmer, Driftstilskud, Friluftsrådets tilskudsadministration og Øvrige. Han pegede på, at økonomien omkring Projekter og programmer fluktuerer over årene fra en stor omsætning i 2016 til et fald i 2017 og en relativ lille forventet stigning for 2018. Driftstilskuddet til Friluftsrådet ligger fra 2018 næsten 10 procent højere end de forudgående år og det er med til at stabilisere Friluftsrådets drift. Omsætningen i kategorien Tilskudsadministration forventes at blive mindre og mindre. Han påpegede dog en vis usikkerhed, idet størrelsen af de midler, som uddeles via Udlodningsmidler til Friluftsliv varierer alt efter, hvor meget der spilles på "heldspil" under Danske Spil og Klasselotteriet. 45 procent af de sidst tjente penge går til uddeling via Udlodningsmidler til Friluftsliv og det vil variere fra alt mellem nul og 100 mio. kr. Han bemærkede, at det kunne være svært at holde på et kvalificeret personale, når udsvingene fra år til år var så store og at ledelsen søgte at inddæmme effekterne af denne ikke optimale situation. Han afsluttede med at opsummere, at budgettet for 2019 stort set var en lineær fremskrivning fra budget 2018, når der ses bort fra de faldende indtægter fra og udgifter til administrationen af Udlodningsmidler til Friluftsliv.

Da der ikke fremkom kommentarer eller bemærkninger fra salen erklærede **dirigenten** det reviderede budget for 2018 taget til efterretning, idet det ikke skulle godkendes af forsamlingen.

Dirigenten henviste til, at der i det udsendte materiale forud for generalforsamlingen var redegjort mere detaljeret for de enkelt poster i forslaget til budget 2019. **Dirigenten** foranstaltede en afstemning ved håndsoprækning og konstaterede, at generalforsamlingen godkendte budget for 2019 med alle stemmer for, ingen imod og ingen, der valgte, hverken at stemme for eller imod.

5. Valg af bestyrelsesmedlemmer

I henhold til vedtægternes § 6 var fem af de menige bestyrelsesmedlemmer ordinært på valg i år.

Til de fem poster som menige bestyrelsesmedlemmer var der indkommet seks kandidater:

- **Thomas Bach**, opstillet af Danmarks Idrætsforbund.
- **Klaus Bondam**, opstillet af Cyklistforbundet, Dansk Cykelturisme og Dansk Turismedremme.
- **Torben Kaas**, opstillet af Danmarks Sportsfiskerforbund og Dansk Ornitologisk forening.
- **Mogens Kirkeby**, opstillet af DGI.
- **Leif Nielsen**, opstillet af Dansk Sejlunion og Danske Tursejlere.
- **Flemming Torp**, opstillet af Ungdomsringen, Efterskoleforeningen, Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund og Landsforeningen af Ungdomsskoleledere.

Hver kandidat præsenterede derefter sit kandidatur ved et mundtligt indlæg på to minutter.

Dirigenten foranledigede en skriftlig afstemning, idet han understregede for forsamlingen inden afviklingen af afstemningen, at for at stemmesedlen var gyldig skulle der afgives stemmer på præcis fem af kandidaterne.

Dirigenten udsatte behandlingen af den resterende del af dagsordenens punkt 5, Valg af bestyrelsesmedlemmer til efter en kaffepause. Generalforsamlingen blev herefter midlertidig afbrudt.

----- PAUSE-----

5. Valg af bestyrelsesmedlemmer - genoptaget

Generalforsamlingen genoptog behandling af dagsordenens punkt 5: Valg af bestyrelsesmedlemmer.

Dirigenten foranledigede offentliggørelse af resultatet af valget til bestyrelsen. Der var til valget afgivet 100 gyldige stemmer. Ingen stemmer var erklæret ugyldige. Følgende fem kandidater blev valgt som medlem af Friluftsrådets bestyrelse for en toårig periode (stemmetal angivet i parentes):

- **Thomas Bach** (99 stemmer).
- **Flemming Torp** (97 stemmer).
- **Leif Nielsen** (92 stemmer).
- **Torben Kaas** (89 stemmer).
- **Mogens Kirkeby** (81 stemmer).

- **Klaus Bondam** (42 stemmer) opnåede ikke valg som medlem af Friluftsrådets bestyrelse.

6. Valg af suppleanter

Dirigenten meddelte, at der skulle vælges en første og en anden suppleant til bestyrelsen. Der blev opstillet følgende tre kandidater til valget som suppleant for en etårig periode:

- **Jacob Jensen**, opstillet af Naturvejlederforeningen i Danmark.
- **Kaj Poulsen**, opstillet af Dansk Amatørfiskerforening.
- **Klaus Bondam**, opstillet af Cyklistforbundet, Dansk Cykelturisme og Dansk Turismedremme.

Jacob Jensen og Kaj Poulsen præsenterede derefter deres kandidatur ved et mundtligt indlæg på et minut.

Dirigenten foranledigede en skriftlig afstemning, idet han understregede for forsamlingen inden afviklingen af afstemningen, at der skulle afgives stemmer på to af kandidaterne og at den kandidat, der fik flest stemmer blev første suppleant, den med næsthøjest stemmetal blev anden suppleant og at den med færrest stemmer ikke ville opnå valg som suppleant til bestyrelsen.

Dirigenten udsatte behandlingen af den resterende del af dagsordenens punkt 6, Valg af suppleanter til bestyrelsen, indtil der forelå et resultat af afstemningen om posterne som suppleanter til bestyrelsen.

7. Forelæggelse af planer til drøftelse

Dirigenten oplyste, at dagsordenens punkt 7 "Forelæggelse af planer til drøftelse" ville blive opdelt i to dele:

- Bestyrelsens fremlæggelse af "Fokus for Friluftsrådet frem mod 2020" der er udmøntningen for den resterende periode af "Strategi for Friluftsrådet 2013-2020".
- Bestyrelsens fremlæggelse af dens overvejelser om Friluftsrådets lokale struktur og arbejde.

Formanden Lars Mortensen forklarede, at "Fokus for Friluftsrådet frem mod 2020" er en fokusering af den af generalforsamlingen i 2013 vedtagne "Strategi for Friluftsrådet 2013-2020" gældende for den resterende del af perioden. I den samlede strategi fra 2013 er der tale om 72 mål. Nu er der tale om fem strategiområder, hvor der er forsøgt at fokusere og konkretisere, men også åbne lidt op og formulere en række mål, der appellerer mere til Friluftsrådet lokalt.

Formanden Lars Mortensen redegjorde herefter for, hvad bestyrelsen planlagde inden for de fem strategiske områder:

- Adgang til naturen.
- Natur og fysisk planlægning.
- Friluftslivs betydning for sundheden.
- Friluftsliv for børn og unge.
- Foreningernes vilkår.

Hvad angår Strategiområdet "Adgang til naturen" påtænker bestyrelsen at:

- "Kampagnen Oplev Mere Brug Naturen" fortsætter. Adgangskampagnen har været en succes og vil fortsat i vidt omfang bruge de sociale medier.
- Styrke den rekreative infrastruktur. Fokus på stier og ruter, med henblik på at kunne give nogle input til politikerne om, hvad det er Friluftsrådet vil have.
- Afdække omfang af adgangssager i kommunerne. Hvordan? Det har bestyrelsen ikke taget stilling til endnu.
- Lokalt fokus på adgangssager i forhold til kystbeskyttelse og planlov med mere i det omfang, der er lokale sager, og hvor Friluftsrådets kredsbestyrelser kan gå ind i arbejdet.
- Sikre, at adgang er på dagsordenen i det løbende politiske arbejde.

Hvad angår strategiområdet "Natur og fysisk planlægning" påtænker bestyrelsen at:

- Udvikle og udbrede Mærkningsordningen Danske Naturparker, som bestyrelsen er rigtig glad for. Der arbejdes på et nyt projekt inden for rammerne af det eksisterende.
- Fortsætte udvikling af naturformidling/naturvejledning i samarbejde med Naturvejlederforeningen i Danmark, KL, Naturstyrelsen, Miljøstyrelsen og Københavns Universitet.

- Der laves en indsats for arbejdet med Naturråd – Grønt Danmarkskort og hvor der støttes op om det arbejde, Friluftsrådets lokale kredsbestyrelser gør på dette område.
- Friluftsrådet udvikler en ny mærkningsordning "Badepunkt" som er en mærkningsordning, hvor der stadig er fokus på vandkvaliteten, men hvor natur samtidig er mere i fokus i ordningen end i mærkningsordningen Blå Flag. Mærkningen med "Badepunkt" afvikles i 2018 som forsøg i tre kommuner.
- Friluftsrådet er aktiv i de forskellige processer omkring skovpolitik og urørt skov.
- Havplanen, hvor der skal arbejdes hårdt for at få inddraget de rekreative interesser, så der ikke alene er fokus på vækst og udvikling.

Hvad angår strategiområdet "Friluftsliv betydning for sundheden" påtænker bestyrelsen at:

- "Projekt Sund i Naturen" fortsætter i samarbejde med foreninger og kommuner.
- Arbejde med at synliggøre friluftslivets potentiale i forhold til sundhedspolitikken, og skaffe mere dokumentation for de effekter, som friluftslivet kan have på folkesundheden.

Hvad angår strategiområdet "Friluftsliv for børn og unge" påtænker bestyrelsen at:

- "Projekt Børn gror i natur" – udvikling af en naturaktivitetskanon igangsættes før sommerferien 2018.
- Der arbejdes med at udvikle et nyt materiale "Friluftsliv i grundskolen".
- Der iværksættes en indsats i foreningerne for børn med særlige behov.
- "Programmet Grønne Spirer" fortsætter.
- "Programmet Grøn Flag Grøn Skole" fortsætter.
- Der gennemføres et arbejde med naturformidling for børn og unge som en vis opfølgning på evalueringen af naturvejledningen i Danmark.

Hvad angår Strategiområdet "Foreningernes vilkår" påtænker bestyrelsen at arbejde med:

- Generelle rammevilkår for friluftsföreninger – Udlodningsmidler til Friluftsliv.
- Grøn frivillighed: netværk på tværs af sektorer.
- Friluftsrådets lokale struktur.

Afslutningsvis bemærkede **formanden Lars Mortensen**, at det fremlagte er det, som bestyrelsen vil arbejde med i det kommende år, idet han dog bemærkede, at det måske rakte ud over et år da der jo er grænser for, hvor meget bestyrelsen kan arbejde med på ét år.

Dirigenten forespurgte om der var spørgsmål eller kommentarer fra forsamlingen til denne første halvdel af bestyrelsens planer, hvor bestyrelsen fremlagde "Fokus for Friluftsrådet frem mod 2020", der er en udmøntning for den resterende periode af "Strategi for Friluftsrådet 2013 – 2020"

Thor Hjarsen, WWF Verdensnaturfonden takkede for fremlæggelsen af planerne. Der er nok at se til. Han kunne godt - både i strategien og i arbejdet - savne lidt tydeligere fokus på FN's bæredygtighedsmål 14 "Livet i havet" og 15 "Livet på land". For det er nogle forpligtelser, som Danmark har bundet sig til, og han fandt, at også friluftslivet og dets mange hundrede organisationer kunne yde deres bidrag, også i den form at opfylde de mål, som Friluftsrådet har med at sikre formidling af natur og inddrage i lokale beslutninger om natur.

Thor Hjarsen efterspurgte, at **formanden** uddybede, hvilke tanker bestyrelsen gjorde sig om emnet "Urørt skov" og "Biodiversitetsskov", som fremgik af planerne for det kommende år. Han citerede herefter fra WWF Verdensnaturfondens høringssvar på en høring udsendt af Naturstyrelsen vedrørende urørt skov: *"Naturen går ikke på kompromis. Og man kan ikke forhandle sig frem til konkrete lokale biodiversitetsindsatser. Sker det, risikerer vi, at skatteborgernes investering spildes og at de nationale naturpolitiske målsætninger udvandes. Risikoen er fx, at lokale ryttere eller hundelufferne kan få stoppet skovgræsning med heste eller mountainbikeinteresser hindre øget lokal hydrologi i lokale værdifulde skove."*

Han forklarede, at med det mener WWF Verdensnaturfonden, at man bør inddrage faglighed i forhold til de beslutninger, der skal til for at fremme biodiversitet. For Christianborg har besluttet, at biodiversitet står først. WWF Verdensnaturfonden vil være kedede af - og organisationen er opmærksom på, at det er dialog og kompromis -, hvis for mange lokale friluftsjnteresser kommer til at hindre den prioritering af biodiversitet, som politikerne har besluttet.

Thor Hjarsen afsluttede med at henvise til, at der i løbet af det kommende år vil komme et folketingsvalg og at han fornemmede, at der er en øget politisk interesse for naturen og biodiversitet. Og også her fandt han, at Friluftsrådet kunne være med. Han afsluttede med at erklære, at også på dette område vil WWF Verdensnaturfonden gerne ind i en dialog med Friluftsrådet.

Michael Martin Jensen, Miljøbevægelsen NOAH henviste til, at organisationen havde været meget aktiv, da Friluftsrådet tilbage i 2012 og 2013 udarbejdede "*Strategi for Friluftsrådet 2013-2020*", og at organisationen var stolt af, at der indgik ordet kultur i det politiske dokument blandt andet omkring formidling og læring med mere.

Han henviste til, at nok er der megen snak om natur, men han pegede på, at oprindelig natur i Danmark er meget begrænset. Der er i den megen snak om natur faktisk tale om kultur. Både en materialistisk og en social kultur i vores natur, som er værd at formidle. Der er også en kunstnerisk og en sjælsbaseret. Han efterlyste, at bestyrelsen bare ét sted i planerne for det kommende år og den resterende periode af "*Strategi for Friluftsrådet 2013-2020*" forholder sig til kulturen.

Herefter gav **dirigenten** ordet til **formanden Lars Mortensen** for afgivelse af svar til de to indlægsholdere.

FNs bæredygtighedsmål er noget, som Friluftsrådet skal forholde sig til, indledte **formanden Lars Mortensen** sin replik til indlægget fra **Thor Hjarsen** fra **WWF Verdensnaturfonden**. Bestyrelsen har gjort sig nogle overvejelser omkring dette og har i første omgang tænkt overvejelserne i forbindelse med skoleprogrammet Grønt Flag Grøn Skole, dog uden at komme frem til nogen konklusion om, hvordan der konkret skal arbejdes med det. Så FNs Verdensmål er på dagsordenen det er bare ikke udmøntet konkret endnu, erklærede **Lars Mortensen**. Han henviste til, at Verdensmålene antagelig skal gælde nogle år endnu.

Med hensyn til urørt skov og biodiversitet henviste **formanden Lars Mortensen** til, at han i beretningen havde erklæret, at vi skal ikke gøre alting, alle steder på en gang. Og det er den indgang Friluftsrådet må have. Det må være en konkret vurdering af, hvordan der kan indrettes de forskellige steder. Og der vil være situationer, hvor det vil være uhensigtsmæssigt, at der bliver redet, fordi der er nogle vilde heste eller man gør nogle andre forskellige ting. Men det må man tage stilling i det konkrete tilfælde, erklærede **Lars Mortensen**. Her er Friluftsrådet pragmatisk og dialogorienteret. Det kan godt være, at Friluftsrådets bestyrelse kan blive klogere på, hvordan man skal arbejde med urørt skov, fortsatte han. Han oplyste, at en af medlemsorganisationerne

havde henvendt sig til bestyrelsen for at drøfte, hvordan man får en mere naturmæssig drift samtidig med, at der er friluftsliv. Han bebudede, at det kunne være, at bestyrelsen kunne få lidt faglige inputs og at bestyrelsen gerne vil gå i dialog med henblik på at opnå nogle redskaber i forhold til problemstillingen. Det vil stille Friluftsrådet stærkere i en sådan dialog, når der kan påpeges konkrete anvisninger til, hvad man kan gøre.

Michael Martin Jensen fra Miljøbevægelsen NOAH nævner kultur fortsatte **formanden Lars Mortensen**. Og det er en af de problemstillinger, som en stor paraplyorganisation ender i, når der kondenseres over 200 målsætninger. Så ryger der noget. Det er ikke fordi bestyrelsen ikke prioriterer kulturen. Det er bare ikke inde i den umiddelbare satsning, som Friluftsrådet har lige nu, forklarede han. Det er ikke fordi kulturen er glemt. Det er stadigvæk vigtigt, for det giver oplevelser, når man er ude i terrænet og få kulturen med. **Lars Mortensen** påpegede, at når der fokuseres i disse år, så er det friluftslivet, der samler medlemsorganisationerne, og det er derfor det, som bestyrelsen først og fremmest griber fat i. Og derfor bliver kulturen lidt stedmoderlig behandlet - men det betyder ikke, at kulturen er opgivet. Det er bare ikke det, der prioriteres lige nu.

Herefter redegjorde **formanden Lars Mortensen** for den anden del af bestyrelsens planer omfattende bestyrelsens overvejelser om Friluftsrådets lokale struktur og arbejde.

Han forklarede, at det er et emne, som bestyrelsen har arbejdet med i to år og hvor bestyrelsen har inddraget kredsbestyrelsesformænd og sekretariatsmedarbejdere. Der er lavet en evaluering for at få en basis for at bedømme, hvordan Friluftsrådet kan gøre det lokale arbejde bedre. Altså styrke den politiske fortalervirksomhed og at give de lokale politikere i Friluftsrådet en klar rolle og et fokus på, hvad de skal arbejde med lokalt. Det har bestyrelsen gjort, fordi mere og mere bliver lagt ud til kommunerne. Det er der, hvor dialogen kommer til at være, før der bliver truffet nogle afgørelser. Derfor er det vigtigt at være med ude i kommunerne.

Han beskrev, hvordan Friluftsrådet tidligere kunne gå ind i Miljøministeriet og snakke med embedsmændene og så måske opnå det, som organisationen gerne ville have. Der er i dag meget mindre mulighed for direkte at påvirke på det landspolitiske. Det er ude lokalt, at der bliver skabt rammer. Og derfor vil bestyrelsen gerne have, at Friluftsrådets rolle lokalt bliver fokuseret. Og at de lokale repræsentanters rolle som politiske fortalere forbedres. Og en anden del af formålet er, at bestyrelsen gerne vil have, at de lokale repræsentanter bliver mere proaktive og mindre reaktive og er mere udfarende. Og får en større synlighed omkring Friluftsrådet. Det er den politiske side af sagen.

Den anden del er, at bestyrelsen gerne vil have flere aktive personer lokalt. At der er en stærkere involvering af medlemsorganisationernes lokale afdelinger. Fordi kredsene er lokale talsmænd. Men på den måde, som kredsbestyrelserne i dag er udpeget, er de jo i princippet talsmænd for det centrale Friluftsråd med en delegation fra det centrale Friluftsråd. Bestyrelsen vil gerne have, at de lokale aktive bliver legitimeret af de lokale foreninger og dermed taler direkte på deres vegne. Og derfor vil bestyrelsen gerne have, at medlemsorganisationernes lokalafdelinger bliver involveret. Bestyrelsen er vidende om, at det ikke bliver alle lokalafdelinger hos medlemsorganisationerne, der bliver involveret, men bare nogle, vil jo betyde en forøgelse af den aktivitet, der er i dag. Og så vil bestyrelsen gerne have, at der er arbejdsformer, der giver plads til alle. For alle vil ikke sidde i bestyrelser. Men nogle vil gerne være involveret på forskellig vis.

Og endelig vil bestyrelsen gerne have, at det lokale Friluftsråd i lang højere grad end i dag bliver samlingspunkt for de lokale friluftssinteresser, og at det er der, man går hen, hvis man har et problem og ikke til kommunen, hvis man vil have løftet opgaven og derigennem bringer det videre og bliver mobiliseret.

Bestyrelsen vil gerne have, at det lokale Friluftsråd består af landsorganisationernes lokale foreninger. I stedet for at være udpeget fra medlemsorganisationerne på forskellig vis fra landsorganisationerne. Fremover ønsker bestyrelsen, at det er de lokale foreninger, der udpeger repræsentanterne til Friluftsrådet en gang årligt til et årsmøde. Hvor man vælger den lokale bestyrelse, som består af én formand og én ansvarlig for hver kommune i kredsen. Det bliver således det lokale led, som vælger bestyrelsen og de aktive lokalt. Årsmødet bliver omdrejningspunkt, hvor der kan fremlægges en årsplan. Der bliver mulighed for at nedsætte nogle temagrupper omkring nogle emner, som kan være af interesse og kan motivere nogle personer til at være med i arbejdet. Både omkring faglige emner eller kommunebaserede emner. Men med en frihed til, hvordan man organiserer sig inden for den givne ramme. En relativt fleksibelt måde man kan gøre det på, afhængig af det lokale behov man har.

Bestyrelsen er godt klar over, at det blive en større omlægning og derfor vil bestyrelsen gerne starte i det små og afprøve modellen med nogle få "fokusredse" i løbet af det kommende år og prøve forslaget af og få noget læring og nogle erfaringer med, hvordan det her kan rulles ud. Få nogle erfaringer, som kan samles op og evalueres om et år og så måske køre videre og måske foretage nogle justeringer, så der kan foretages en gradvis udrulning.

Formanden Lars Mortensen forklarede, at forslaget har været ude og blive drøftet i kredsene og på regionsseminarerne og at der er mange spørgsmål, mange diskussioner og bekymringer. Bestyrelsen så det som et led i processen og så det som en mulighed for at få nogle erfaringer, efterhånden som modellen rulles ud.

Bestyrelsen er også godt klar over, at landsorganisationerne skal involveres og derfor er medlemsorganisationerne indkaldt til et medlemsmøde den 12. juni 2018, hvor bestyrelsen gerne vil forklare landsorganisationernes rolle i forhold til forslaget. Bestyrelsen er opmærksom på, at det ændrer noget for landsorganisationerne for, hvordan landsorganisationerne på meget forskellig vis kommunikerer med og vælger repræsentanterne ude lokalt i dag. Friluftsrådet vil ikke blande sig i, hvordan landsorganisationerne kommunikerer med de lokale afdelinger og finder ud af hvem, der repræsenterer organisationerne lokalt. Det helt afgørende i forslaget er, at det er de lokale foreninger, der kommer til at danne det lokale Friluftsråd. Det er et forslag, som bestyrelsen arbejder med og som bestyrelsen ikke er færdig med afsluttede **formanden Lars Mortensen** sin præsentation.

Da der ikke fremkom spørgsmål eller kommentarer til fremlæggelsen af bestyrelsens planer for det kommende år, erklærede **dirigenten** dette dagsordenpunkt for afsluttet, idet forsamlingen ikke skulle godkende de fremlagte planer.

6. Valg af suppleanter - genoptaget

Generalforsamlingen genoptog behandling af dagsordenens punkt 6: Valg af bestyrelsesmedlemmer og suppleanter.

Den af **dirigenten** foranledigede skriftlige afstemning om valg til suppleantposterne til bestyrelsen resulterede i, at **Jacob Jensen** blev valgt som første suppleant med 83 stemmer, **Klaus Bondam** valgtes som anden suppleant med 53 stemmer. **Kaj Poulsen** opnåede med 44 stemmer ikke valg som suppleant til Friluftsrådets bestyrelse. Der var afgivet 90 gyldige stemmer i forbindelse med valget af suppleanter, og ingen stemmesedler blev erklæret for ugyldige.

8. Indkomne forslag

Dirigenten konstaterede, at der ikke var indkommet forslag til behandling på generalforsamlingen.

9. Fastsættelse af kontingent for 2019 til godkendelse

Generalforsamlingen vedtog enstemmigt ved håndsoprækning følgende kontingentsatser for året 2019, idet der er tale om ændrede satser i forhold til året 2018 justeret i henhold til nettoprisindekset jævnfør generalforsamlingens beslutning 28. april 2016:

A-medlemmer:

Antal medlemmer:	Kontingent:
Over 100.000	Kr. 15.300
Indtil 100.000	Kr. 12.000
Indtil 25.000	Kr. 8.675
Indtil 10.000	Kr. 6.650
Indtil 5.000	Kr. 4.600
Indtil 1.000	Kr. 3.825

B-medlemmer:

Antal medlemmer:	Kontingent:
Uanset antal	Kr. 3.825

10. Optagelse af medlemmer i henhold til § 3 - Medlemmer, herunder beslutning om fortsat medlemskab for medlemmer, hvis valgperiode udløber til godkendelse

Direktør Jan Ejlsted redegjorde for, at bestyrelsen indstillede, at Dansk Oplysnings Forbund og Foreningen Haver til Maver blev optaget som A-medlemmer.

Generalforsamlingen besluttede enstemmigt, at Dansk Oplysnings Forbund og Foreningen Haver til Maver blev optaget som A-medlemmer.

Samtidig besluttede generalforsamlingen enstemmigt, at genoptage følgende fire medlemsorganisationer som B-medlemmer:

- Fiskeringen.
- Park- og Naturforvalterne.
- Ringkøbing Skjern Museum.
- Sagnlandet Lejre.

Jævnfør vedtægternes § 3 gælder optagelse af B-medlemmer for en fireårig periode. De fire foreninger Fiskeringen, Park- og Naturforvalterne, Ringkøbing Skjern Museum og Sagnlandet Lejre er således optaget som B-medlem frem til generalforsamlingen 2022.

11. Valg af revisor

Formanden Lars Mortensen forklarede, at bestyrelsen indstillede, at BUUS JENSEN Statsautoriserede Revisorer genvalgtes som Friluftsrådet revisor for det kommende år. BUUS JENSEN Statsautoriserede Revisorer valgtes for første gang som Friluftsrådets revisor på generalforsamlingen den 28. april 2016.

Generalforsamlingen valgte ved akklamation BUUS JENSEN, statsautoriserede revisorer, som Friluftsrådets revisor for det kommende år.

12. Eventuelt

Da der ikke var generalforsamlingsdeltagere, der ønskede ordet under dagsordenspunktet Eventuelt erklærede **dirigenten Martin Høj Lauridsen** generalforsamlingen i Friluftsrådet 2018 for afsluttet og gav **formanden Lars Mortensen** ordet for en afsluttende bemærkning.

Formanden Lars Mortensen lykønskede først sine bestyrelseskollegaer med genvalget. Han erklærede, at han så frem til samarbejdet i det kommende år.

Formanden Lars Mortensen takkede **dirigenten Martin Høj Lauridsen** for med sikker hånd at have ført forsamlingen gennem dagsordenen. Det var meget trygt at have ham som generalforsamlingens dirigent. Han takkede også forsamlingen, idet han fandt, at bestyrelsen blev mødt med en positiv tilslutning fra forsamlingen og samtidig har fået lidt at tænke over i forhold til debatten om natur, idet han noterede sig tilsagn om dialog.

Formanden Lars Mortensen takkede endnu en gang forsamlingen og udtrykte håb om at gense mange til medlemsmødet den 12. juni 2018 om bestyrelsens overvejelser om Friluftsrådets lokale struktur og arbejde.

Mødet sluttede 17.02

Referatet godkendt, den 16. maj 2018

Martin Høj Lauridsen
Dirigent

Anker Madsen
Referent